

Warszawa, dnia 31 lipca 2017 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER ROZWOJU I FINANSÓW

DD6.054.8.2017

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu RP

Odpowiadając na interpelację nr 13293 Pani Poseł Józefy Hrynkiewicz, w sprawie wprowadzenia zwolnienia podatkowego od darowizn leków dla szpitali w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia pacjentów, uprzejmie wyjaśniam co następuje.

Jak wynika z przekazanej interpelacji, jedną z regulacji ustawy - Prawo Farmaceutyczne jest wskazanie legalnego łańcucha dystrybucji. Zgodnie z ustawą producent leków musi przekazać produkt leczniczy do hurtowni farmaceutycznej, natomiast ta do apteki.

Wiele organizacji pozarządowych na terenie całego kraju wspiera pacjentów onkologicznych, dla których brakuje opcji leczenia finansowanego przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Fundacje oraz stowarzyszenia prowadzą zbiórki, organizują wydarzenia specjalne oraz wiele innych działań, które pomagają zebrać środki nie leczenie, które często kosztuje od kilkunastu do kilkuset tysięcy złotych. W przypadku zebrania potrzebnej kwoty oraz uzyskania możliwości zakupu leku, zgodnie z opisanym powyżej łańcuchem dystrybucji, pacjenci muszą przekazać lek w darowiźnie szpitalowi, gdzie lekarz może go podać po wydaniu przez aptekę szpitalną.

Opisana sytuacja sprawia, że wiele placówek obawia się przyjęcia leków w darowiźnie ze względu na możliwość powstania zobowiązania podatkowego wobec ośrodka na podstawie ustawy o podatku od darowizn i spadków. Zjawisko to sprawia, że ciężko chorzy pacjenci, którzy dzięki dobroczynności innych uzyskują możliwość przedłużenia życia spotykają się z niespodziewanymi trudnościami, które doprowadzają do dalszego pogorszenia się ich stanu zdrowia.

W związku z opisaną powyżej sytuacją, Pani poseł zwróciła się z prośbą o odpowiedź na następujące pytania:

- 1) czy w ocenie Ministerstwa Finansów wobec szpitala, który przyjmuje w darowiźnie lek od pacjenta - tak jak w sytuacji wskazanej powyżej, powstaje zobowiązanie podatkowe z tytułu podatku od darowizn i spadków,
- 2) czy Ministerstwo Finansów rozważa możliwość wprowadzenia zwolnienia podatkowego od darowizn leków dla szpitali w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia pacjentów?

Odnosząc się do powyższego, zgodnie z informacją uzyskaną od Ministra Zdrowia, uprzejmie informuję, że ustawa – Prawo farmaceutyczne nie zawiera szczególnych przepisów dotyczących przekazywania produktów leczniczych w drodze darowizny. Zgodnie z art. 65 ust. 1 tej ustawy, obrót produktami leczniczymi może być prowadzony tylko na zasadach określonych w

przedmiotowej ustawie. Niemniej jednak, trzeba pamiętać o bardzo szerokiej definicji obrotu produktami leczniczymi zawartej w art. 72 ust. 3 przedmiotowej regulacji, zgodnie z którym obrotem hurtowym jest wszelkie działanie polegające na zaopatrywaniu się, przechowywaniu, dostarczaniu lub eksportowaniu produktów leczniczych lub produktów leczniczych weterynaryjnych, będących własnością podmiotu dokonującego tych czynności albo innego uprawnionego podmiotu, posiadających pozwolenie na dopuszczenie do obrotu wydane w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie EOG lub pozwolenie uzyskane w tzw. procedurze centralnej, prowadzone z wytwórcami lub importerami w zakresie wytwarzanych lub importowanych przez nich produktów leczniczych, lub z przedsiębiorcami zajmującymi się obrotem hurtowym, lub z aptekami lub zakładami leczniczymi dla zwierząt, lub z innymi upoważnionymi podmiotami, z wyłączeniem bezpośredniego zaopatrywania ludności.

Na podstawie ustawy – Prawo farmaceutyczne, obrót produktami leczniczymi został podzielony na obrót detaliczny oraz obrót hurtowy. Zgodnie z art. 72 ust. 1 ustawy – Prawo farmaceutyczne, obrót hurtowy produktami leczniczymi, z zastrzeżeniem ust. 8 pkt 2, mogą prowadzić wyłącznie hurtownie farmaceutyczne. Z powyższych przepisów wynika, że jedyny legalny łańcuch dystrybucji wygląda następująco: wytwórca/importer => hurtownia => apteka => pacjent. Każdy inny model dystrybucji, zwłaszcza odwrócony, na jakimkolwiek etapie jest uznawany za nielegalny.

W kontekście powyższego należy zauważyć, że model dystrybucyjny zakładający pozyskiwanie środków na zakup leków czy to przez organizację działającą na rzecz grup pacjentów, np. fundacje, czy przez samych pacjentów i ich następczego darowania podmiotowi leczniczemu, abstrahując od sposobu i podstawy prawnej nabywania przez takie osoby leków o specyfice działania, i przeznaczeniu do stosowania w lecznictwie zamkniętym, jak również niewątpliwie (ze względu na rzeczone przeznaczeniu do stosowania w szpitalu) w ilości, którą można uznać za ilość hurtową, jest całkowitym zaprzeczeniem dystrybucji modelowej, jako jedynej legalnej. Zaopatrywanie podmiotu leczniczego (w sensie fizycznego ruchu towaru) odbywać się powinno z poziomu hurtowni farmaceutycznej, względnie bezpośrednio od podmiotu odpowiedzialnego. Ze względu na brak nadzoru farmaceuty nad pozostawianiem leków w ręku podmiotów nieprofesjonalnych nie będących ogniwem łańcucha dystrybucji, takie działanie jest wykluczone. Pacjent, grupa pacjentów czy organizacja działająca na ich rzecz bądź w ich imieniu może być w tym procesie jedynie finansującym zakup i ew. przekazanie asortymentu lekowego, ale w żadnym wypadku nie może być fizycznym darczyńcą.

Innymi słowy, obrót produktami leczniczymi mogą prowadzić wyłącznie podmioty określone w ustawie – *Prawo farmaceutyczne*, bowiem w sytuacji przekazania produktu leczniczego w innym trybie niż określone w przedmiotowej ustawie, nie ma możliwości dokładnej weryfikacji prawidłowego sposobu przechowywania danego produktu, a także zachowania wszelkich wymogów, niezbędnych dla prawidłowego transportu danego produktu.

Odnosząc się do pytań związanych z przepisami podatkowymi należy zauważyć, iż otrzymanie leków przez szpital w drodze darowizny nie wiąże się z powstaniem skutków prawnych na gruncie podatku od spadków i darowizn. Podatnikami podatku od spadków i darowizn są wyłącznie osoby fizyczne. Tym samym w przypadku szpitala nie powstanie obowiązek podatkowy w tym podatku. Skutki podatkowe w sytuacji pisanej w interpelacji mogą natomiast powstać na gruncie przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Dla celów tego podatku otrzymanie przez podatnika nieodpłatnie (częściowo odpłatnie) rzeczy prowadzi do uzyskania przychodu podatkowego.

Na uwadze należy mieć jednak to, iż ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1888, z późn. zm.) przewiduje w art. 17 ust. 1 pkt 4 zwolnienie od podatku dla dochodów podatników, których celem statutowym jest m.in. ochrona zdrowia, jeżeli dochody te zostaną przeznaczone na taki cel.

W przypadku zatem, gdy szpital będący podatnikiem podatku dochodowego od osób prawnych osiąga przychód podatkowy w związku z otrzymaniem nieodpłatnie leku będzie on podlegał zwolnieniu od podatku w sytuacji przeznaczenia takiego przychodu (dochodu) na ochronę zdrowia. Jednocześnie pragnę zwrócić uwagę, iż z powyższego zwolnienia nie mogą skorzystać podatnicy działający m.in. w formie spółki.

Z upoważnienia Ministra Rozwoju i Finansów

Paweł Gruza

Podsekretarz Stanu

w Ministerstwie Finansów

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/